

selv for sundhedsskadelige faktorer. Det gælder dog ikke for børn, som netop er helt afhængige af de voksnes valgte livsstil. Voksne afgør selv, om de vil følge de anbefalinger, der kommer fra den sundhedsfaglige ekspertise, men det er vigtigt, at samfundet sender et signal og presser på for at sikre en væsentlig forbedring i befolkningens sundhedstilstand.

De hidtidige erfaringer viser, at det særligt er røgen, der er den store synder. Faktisk har det vist sig, at rygning er med til at forkorte tilværelsen 8-9 år for rygere, hvortil kommer et dårligere helbred i årene forinden. Derfor er det efter vores opfattelse særlig her, der er behov for at stramme op og gøre en ekstra indsats.

I forebyggelsesdiskussionen strandeder vi tit på spørgsmålet om lovgivning. Hvor meget kan man lovgive sig ud af? Det er om at finde en balance mellem oplysning, frivillighed og lovgivning på området. Hvor meget kan man oplyse om? Herved forhåbentlig få folk til at ændre adfærd? Hvordan indretter vi kampagner og tilbud, så folk føler, at de har lyst til f.eks. at holde op med at ryge for at få et bedre liv?

Det bedste ville jo være, hvis folk med kyskhånd tog imod forebyggelsesinitiativer, fordi de havde lyst til det og kunne se meningen med det, men så nemt går det ikke. Inden for det kontroversielle område tobaksrygning finder vi derfor, at det er relevant at overveje lovgivning.

Som vi alle ved, dannes de dårlige vaner ofte tidligt i et menneskes livsforløb. Børn og unge tager ofte ved lære af de voksnes dårlige vaner. Det er vigtigt, at der tages hånd om de unge og der gøres noget seriøst for at forebygge dårlige vaner fra barnsben.

Ud over oplysning bør vi overveje at forbyde salg af tobak til unge under 15 år. I dag har vi lovgivning, der forbyder salg af alkohol til børn under 15 år. Hvorfor ikke også tobak? Svært at håndtere vil nogle sikkert mene, men det er vigtigt, at der sendes et utvetydigt signal til de unge og deres forældre om, at det hverken er smart eller til ens eget bedste, at man ryger.

Der bør også tages initiativ til at forbyde tobaksrygning på bl.a. skoler og sygehuse, hvor børn og unge samt ikke at forglemme syge mennesker færdes. Det er paradoksalt, at børn og unge på skolerne skal udsættes for voksnes eller kammeraters tobaksrøg, og det virker endnu mere grotesk, at det er tilladt at ryge på steder, hvor man kommer for at få undersøgt sit helbred eller for at blive helbredt. Sygehusene bør derfor efter vores opfattelse gøres helt røg-

fri, og vi bør overveje lovgivning på området for at støtte de mange tiltag, der sker ad frivillighedens vej.

Ud over kampen mod tobakken finder vi det fra radikal side også vigtigt, at vi forholder os til de forskellige typer forebyggelse. Nogle typer forebyggelse virker bedre end andre. Derfor skal vi fremover vurdere, hvilke typer forebyggelse der giver de bedste resultater i situationerne.

Til slut vil jeg endnu en gang understrege vores tilslutning til regeringens folkesundhedsprogram. Den radikale folketingsgruppe fremlagde et forebyggelsesprogram i januar 1998, og vi er glade for at se, at det har sat sit præg.

(Kort bemærkning).

Preben Rudiengaard (V):

Jeg vil gerne spørge fru Dorit Myltoft om de her røgfri sygehuse. Jeg ved godt, man skal have respekt for de andre patienter og så videre, men for at eksemplificere det vil jeg tage en 88-årig ældre kone, som ryger 30 grønne Cecil om dagen. Hun bliver indlagt med sit brækkede lårben, og nu ligger hun derinde. Var det ikke mere hensigtsmæssigt, og det vil jeg så gerne have svar på, om man havde et decideret rum til hende. Jeg synes, at hun måske får kompromitteret sin livskvalitet, men Det Radikale Venstre har måske en anden holdning til dette.

(Kort bemærkning).

Dorit Myltoft (RV):

Jeg vil gerne have lov at svare med et spørgsmål: Er det ikke lige så rimeligt, at en ældre kone på 88 år skal have chancen for at forbedre sin livstilstand ved at få hjælp til at holde op med at ryge?

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Jeg skal lige høre fru Dorit Myltoft om de psykiatriske patienter. Hvad mener De Radikale om de psykiatriske hospitaler? Skal vi også her have rygeforbud? Skal vi have specielle rygerum, eller hvordan har man fra Det Radikale Venstres side tænkt, at man skulle lave rygeforbud inden for det område?

(Kort bemærkning).

Preben Rudiengaard (V):

Nu fik jeg jo stillet et spørgsmål på spørgsmålet. Jeg vil gerne medgive, at den ældre kone på 88 år selvfølgelig skal orienteres om det og have